

ЗАКОН ✦ ПРАВО ✦ СУСПІЛЬСТВО ✦ БІЗНЕС

ПОРАДИ

ЮРИСТА

НОВИНИ ✦ КОМЕНТАРІ ✦ РОЗ'ЯСНЕННЯ

Всеукраїнська інформаційно – правова газета

Виходить за підтримки ВГО «Правозахисна організація «Спільна Мета» та Українського інституту політики

ВЕРЕСЕНЬ/СЕНТЯБРЬ

№ 9(144)2022

ЧИТАЙТЕ В НОМЕРІ:

✦ **ЩОДО ВІЙСЬКОВОГО
ОБЛІКУ ЖІНОК**

Стор. 3

✦ **СОЦІАЛЬНА ДОПОМОГА
ПЕНСІОНЕРАМ**

Стор. 5

✦ **ПЕРІОДИ СТРАХОВОГО
СТАЖУ**

Стор. 10

✦ **«ВІЙСЬКОВІ» ПЕНСІЇ
В УКРАЇНІ**

Стор. 12

ГРОШОВА ДОПОМОГА ДЛЯ ПЕНСІОНЕРІВ ПІД ЧАС ВІЙНИ: ЯК ОТРИМАТИ?

Стор. 8-9

КОЖНОМУ ГАРАНТУЄТЬСЯ ПРАВО ЗНАТИ СВОЇ ПРАВА І ОБОВ'ЯЗКИ

(Ст. 57 КОНСТИТУЦІЇ УКРАЇНИ)

ПЕРЕДПЛАТНИЙ ІНДЕКС 49801

**РЕКЛАМА НА САЙТІ
ТА В ГАЗЕТІ**

РОЗМІЩЕННЯ РЕКЛАМИ

На сторінках газети Ви маєте можливість розмістити рекламу, статті, інтерв'ю та інші матеріали суспільно-правового характеру. Також, пропонуємо розміщення Вашої інформації на інформаційно-правовому порталі **ПОРАДИ ЮРИСТА** (<https://porady.org.ua>)

Вартість та умови розміщення дізнавайтесь за телефоном **(050) 692-13-30**

Китайський благодійний фонд «Єдине серце» (м. Пекин) за ініціативи члена правління Ван Шо провів чергову гуманітарну акцію в українській столиці.

Деталі на стор. 16

ПОРАДИ ЮРИСТА

Всеукраїнська інформаційно-правова газета
Свідоцтво КВ 23224-13064ПР від 22.03.2018р.
ТОВ «Редакція газети «ПОРАДИ ЮРИСТА»

Тел. редакції: (050) 692-13-30
e-mail: porady_urista@ukr.net

2022

Відповідальність за точність і достовірність інформації несе автор. За точність реклами – рекламодавці. За якість друку – друкарня Редакція не завжди поділяє точку зору автора публікації. Редакція залишає за собою право редагувати матеріал. При використанні публікацій газети «Поради юриста» посилання на газету обов'язкове. Матеріали друкуються українською та російською мовами.

Головний редактор Закутайло О. П.
Заст. Головного редактора Закутайло С. О.
Керівник проекту Бортнік Р. О.

www.porady.org.ua

Газета виходить 1 раз на місяць

Віддруковано в друкарні ФОП Паливода А.В.
03061, м. Київ, пр-т Відродний, 95/Е
тел/факс (044) 351-21-90 **Зам. № 0533**

ВІЙСЬКОВИЙ ОБЛІК ЖІНОК: ХТО МАТИМЕ ПРАВО НА ВІДСТРОЧКУ ВІД СЛУЖБИ?

В інтернет-представництві Верховної Ради опублікували інформацію, згідно з якою в Україні військовозобов'язані жінки можуть отримати відстрочку від призову в трьох випадках.

Про це йдеться в законі “Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію”.

Головнокомандувач ЗСУ з 1 жовтня 2022 року має забезпечити взяття жінок на військовий облік військовозобов'язаних згідно з переліком спеціальностей та професій, споріднених з відповідними військово-обліковими спеціальностями, після одержання яких жінок братимуть на військовий облік.

До цього переліку входять наступні спеціальності:

1. Хімія, хімічні технології та інженерія, біологія.
2. Телекомунікації та радіотехніка.
3. Інженерія програмного забезпечення, комп'ютерні науки, інформаційні системи та технології, комп'ютерна інженерія, системний аналіз, кібербезпека, мікро- та наносистемна техніка, автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології.
4. Метрологія та інформаційно-вимірвальна техніка.
5. Науки про Землю, географія, фізика та астрономія.
6. Харчові технології, технологія виробництва і переробки продукції тваринництва.
7. Забезпечення військ, озброєння та військова техніка, технології легкої промисловості.
8. Фізична терапія, ерготерапія, медична та психологічна реабілітація, громадське здоров'я, фізична реабілітація, промислова фармація, санітарія та експертиза.
9. Стоматологія, медицина, медсестринство, фармація, технології медичної діагностики та лікування.
10. Біомедична інженерія, біотехнології та біоінженерія.
11. Ветеринарна медицина, ветеринарна гігієна.
12. Облік і оподаткування, маркетинг, менеджмент, підприємництво, економіка, фінанси, банківська справа та страхування.
13. Видавництво та поліграфія.
14. Психологія, соціальна робота, соціальне забезпечення.

Жінки, які набули спеціальностей, що входять до переліків, мають бути взяті на військовий облік військовозобов'язаних з 1 жовтня 2022 року, згідно з Наказом Міноборони № 35 від 07.02.2022.

Нагадаємо, що чоловікам призовного віку не дозволять виїжджати за межі України, допоки в державі триває повномасштабна війна проти РФ і введено воєнний стан.

У такий спосіб, згідно з документом, відстрочку від призову мають право отримати:

- Жінки, які самостійно виховують дитину (дітей) віком до 18 років.
- Жінки, які мають неповнолітню дитину (дітей) і чоловіка, що проходить військову службу.
- Студенти, аспіранти та докторанти, які навчаються на денній або дуальній формах.

Проте варто зауважити, що братимуть жінок на військовий облік лише за їхньою згодою. Зазначається, що “більшість жінок призначено на посади медичного персоналу, підрозділів зв'язку, морально-психологічного забезпечення, діловодів, бухгалтерів та кухарів”. Наразі армія потребує у фахівчинь із медицини, радіотехніки та харчових технологій. Утім, наразі немає гострої потреби суттєво збільшувати кількість жінок на військовому обліку.

Також, як впливає наразі з законодавства, жінки, які стануть на військовий облік з 1 жовтня, не зможуть виїхати за кордон. Для виїзду потрібно буде отримати спеціальний дозвіл від військкоматів.

Натомість чоловікам з IT-індустрії можуть дозволити виїжджати за кордон під час воєнного стану, оскільки більшість компаній зуміли не лише не знизити темпи ведення бізнесу, а й залучити нових клієнтів, трохи більш ніж половина компаній очікують на зростання свого бізнесу навіть за умов війни.

Зазначимо, як зазначили в Міністерстві оборони України, наразі підписано Наказ про відстрочення обліку жінок на один рік та в подальшому впровадження добровільності постановки на військовий облік жінок, відповідних категорій.

НОВИНИ

ЗАРОБІТЧАНИ ЗМЕНШИЛИ ОБСЯГИ ГРОШОВИХ ПЕРЕКАЗІВ В УКРАЇНУ

За сім місяців 2022 року обсяг грошових переведень в Україну досяг \$7,6 млрд. Це на \$463 млн або 5,7% менше, ніж за аналогічний період торік, передає Національний банк України. У липні цього року в Україну перерахували \$1,163 млрд. У липні торік – \$1,177 млрд. Тож у липні 2022-го обсяг переказів зменшилися на \$14 млн, або 1,2%. За липень перевели менше, ніж за червень – на \$44 млн або 3,65%. З \$7,606 млрд через неформальні канали перерахували майже \$3,6 млрд, через коррахунки банків – \$375 млн, через міжнародні платіжні системи – майже \$1,9 млрд.

У КАБМІНІ ПРОГНОЗУЮТЬ КУРС ДОЛАРА У 2023 РОЦІ ПО 50 ГРИВЕНЬ

В Україні курс американського долара може сягнути 50 гривень, а індекс інфляції – 30,6% під кінець 2023 року. Про це свідчить макроекономічний прогноз Міністерства економіки, повідомляє «Економічна правда» із посиланням на джерела в уряді. Згідно з макропрогнозом, на початку наступного року курс долара закладено на рівні 42 гривень, а під кінець року очікується різке знецінення національної валюти до 50 гривень за долар. У Мінекономіки розраховують, що ВВП України 2023 року зросте на 4,6%, а за підсумками поточного року впаде на 33,2%. Прогнозують і стрімке зростання цін наступного року: інфляція під кінець 2023 року досягне 30,6% проти 22,2% у червні цього року. У відомстві очікують, що рівень безробіття становитиме 28,2%, а середня заробітна плата – близько 18,5 тисячі гривні. На основі макропрогнозу складатимуть державний бюджет-2023, текст якого уряд має внести до Верховної Ради до 15 вересня.

ЯКУ ЗАРПЛАТУ ПРОПОНУЮТЬ УКРАЇНЦЯМ У СФЕРІ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

У серпні 2022 року середня зарплата у сфері сільського господарства в Україні становить 17 500 грн. Про це повідомляє УНІАН з посиланням на експертно-аналітичний центр кадрового порталу grc.ua. Перед війною фахівці отримували в середньому 21 300 грн. «На серпень 2022 року середня зарплата у сфері сільського господарства – 17 500 грн. Сьогоднішній показник поступається також середньорічному прибутку за 2021-й, який становив 18 606 грн. До початку повномасштабної війни цей ринок демонстрував хороші тенденції в заробітку», – ідеться в повідомленні. Там наголосили, що сьогодні, на жаль, роботодавці змушені економити. Аналітики зазначають, що найбільше (36%) роботодавців пропонують зарплату від 12 400 до 16 400 грн. Від 16 400 до 20 400 грн пропонують 28% роботодавців, від 20 400 до 24 400 грн – 15%. Через російську агресію 30% українців залишилися без роботи. З них 19% скоротили або звільнили, в 11% – закрилася компанія. Водночас більшість роботодавців зберегли робочі місця працівникам. В опитуванні взяли участь 600 роботодавців і 20 тис. працівників, які працюють на найпоширеніших посадах.

В УРЯДІ ПОРАХУВАЛИ, ЯКІ ЗБИТКИ ЕКОЛОГІЇ УКРАЇНИ ЗАВДАЛА ВІЙНА З РОСІЄЮ

Збройна агресія Росії проти України завдала українським територіям 962 мільярди гривень збитків. Про це повідомив міністр захисту довкілля та природних ресурсів Руслан Стрілець. «Нові методики дозволили нам суттєво скоригувати ці розрахунки, які ми раніше оприлюднили, і за новими оцінками сума збитків вже 962 млрд грн, тобто майже 1 трлн грн, і ці розрахунки продовжуються», – заявив міністр. За його словами, фіксувати збитки необхідно, щоб отримати через міжнародні суди компенсацію від Росії. «Всі викиди забруднюючих речовин, що сталися в Україні в ході війни, у тому числі горіння нафтопродуктів, лісових пожеж, вибухів ракет, уже становили 46 млн тонн. Для порівняння – за попередні роки ці цифри становили в межах 2,2 млн тонн», – сказав Стрілець. Найбільші збитки від забруднення повітря – 823 мільярди гривень. Їх спричинили пожежі на більш ніж 40 знищених росіянами українських нафтобазах. Внаслідок чого в повітря потрапило близько 500 тисяч тонн токсичних речовин. Також міністр повідомив, що внаслідок повномасштабного вторгнення російських військ постраждала майже третина всього лісового фонду України.

У ДІІ З'ЯВИЛОСЬ ПЕНСІЙНЕ ПОСВІДЧЕННЯ

У застосунку ДІА додали пенсійні посвідчення таких видів: за віком і спеціальне, видане через інвалідність, втрату годувальника та з інших причин. Відтепер можна не носити з собою пластикову картку, а користуватися цифровим документом. Наприклад, для проїзду в громадському транспорті чи отримання знижки в аптеках. Ви також можете перевірити чи поділитися пенсійним за допомогою QR-коду. Важливо знати, що у Дії відображаються пенсійні, видані після 2014 року. Зараз в Україні ними користуються 6,3 млн громадян. А от книжечку старого зразка необхідно замінити в Пенсійному фонді. Пенсійне, видане за віком, з'явиться в застосунку автоматично, а спеціальне необхідно підтягнути самостійно.

УКРАЇНСЬКИМИ СУДАМИ ВИНЕСЕНО 66 ВИРОКІВ ВІДНОСНО «УХИЛЯНТІВ»

З початку повномасштабного вторгнення росії в Україну судами було винесено 66 вироків за ухилення від мобілізації. Саме стільки вироків за статтею 336 Кримінального кодексу України містить Єдиний держреєстр судових рішень станом на 30.08.2022. Стаття 336 ККУ передбачає, що ухилення від призову на військову службу під час мобілізації карається позбавленням волі на строк від трьох до п'яти років. При цьому жодного виправдального вироку немає, всі особи визнавали свою вину. Лідером по кількості винесених вироків є Мукачівський міськрайонний суд Закарпатської області – 19 вироків. При цьому вирок з «реальним» покаранням в реєстрі лише один, всі інші – з іспитовим строком.

ДОПОМОГА ВІД МІЖНАРОДНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ З МІГРАЦІЇ: ХТО І ЯКУ СУМУ МОЖЕ ОТРИМАТИ І ЯК ПОДАТИ ЗАЯВКУ?

Українці, які набули статусу внутрішньо переміщених осіб, можуть оформити міжнародну допомогу від міжнародних організацій, зокрема від Міжнародної організації з міграції (МОМ). Заяву потрібно подавати на платформі «Допомога».

Українцям, які відповідають вимогам, висунутим організацією, варто заповнити заяву на платформі та надіслати її на розгляд.

У пріоритеті на допомогу знаходяться такі категорії громадян:

- Особи з інвалідністю, у тому числі серед ВПО;
- Самотні матері або батько, які отримують допомогу на дитину;
- Одержувачі допомоги у зв'язку з вагітністю та пологами;
- Особи з інвалідністю;
- Сім'ї, в яких росте двоє та більше дітей;
- Пенсіонери віком від 65 років.

На сайті вказується, що подавати заяви можуть мешканці з усієї України, а також ВПО з регіонів, які перебувають в окупації, де йдуть бойові дії або вони заблоковані.

Кількість людей, які отримають цю допомогу - 100 тисяч осіб із можливістю збільшення кількості одержувачів. На це виділено 0,7 млрд грн.

Розмір допомоги складе щомісячно - 2220 грн упродовж трьох місяців. Тобто загальна сума допомоги майже 7000 грн.

Виплати тим українцям, заява яких буде схвалена, придуть як міжнародний грошовий переказ Western Union або через уповноважені банки.

Варто зазначити, що всі заяви, які надсилають українці на отримання допомоги, верифікує Мінсоцполітики.

Якщо людина дійсно потребує допомоги, тоді дані претендента надсилають конкретній міжнародній організації, яка й виплачує допомогу.

Тобто українці один раз подають заяву, а в Мінсоцполітики вирішать, до якої організації надсилати заяву. Можна отримати допомогу лише від однієї міжнародної організації.

ТИМЧАСОВА СОЦІАЛЬНА ДОПОМОГА ЗАМІСТЬ ПЕНСІЇ: ХТО ІЗ ПЕНСІОНЕРІВ НЕ ОТРИМАЄ ГРОШОВУ ДОПОМОГУ?

Відповідно до законодавства України, не всі пенсіонери, яким не вистачає трудового стажу для оформлення пенсії, мають право на отримання тимчасової фінансової допомоги від держави.

Так, відповідно до п. 12 Постанови Кабміну № 1098 «Про Порядок призначення тимчасової державної соціальної допомоги непрацюючій особі, яка досягла загального пенсійного віку, але не отримала права на пенсійну виплату» від 27 грудня 2017 року, соц-допомога пенсіонерам не призначається у разі, якщо:

- особа отримує пенсію (в т.ч. соціальну), працює або веде іншу діяльність, пов'язану з отриманням доходу
- хтось із членів сім'ї протягом року перед зверненням за тимчасовою допомогою здійснив купівлю (оплату послуг) на суму понад 50 тис. гривень
- середньомісячний сукупний дохід сім'ї з розрахунку на одну особу за попередні півроку перевищує 100% прожиткового мінімуму для непрацездатних осіб

- в результаті вибіркової перевірки виявлено додаткові джерела для існування, які не вказані в декларації про доходи та майно (здавання в оренду житлового приміщення (будинку), заробіток членів сім'ї не працюючих тощо)

- у власності особи або членів її сім'ї є друга квартира (будинки) за умови, що загальна площа житла перевищує 21 кв. м на 1 члена сім'ї та додатково 10,5 кв. метра на сім'ю, або більше одного автомобіля (іншого транспортного засобу, механізму)

Однак, як і з оформленням субсидії, тимчасова фінансова допомога пенсіонерам, які не мають достатнього пенсійного стажу, може призначатися всупереч деяким вищезгаданим обмеженням щодо висновку комісії, якщо у складі сім'ї є людина з інвалідністю. Рішення приймається після обстеження матеріально-побутових умов особи, яка звернулася за призначенням такої допомоги.

Оскаржити рішення соцзахисту можна в органі виконавчої влади вищого рівня чи суді.

ШТРАФНІ САНКЦІЇ ПО СПОЖИВЧИМ КРЕДИТАМ У ПЕРІОД ДІЇ ВОЄННОГО СТАНУ

Кредитні канікули або реструктуризація заборгованості по споживчим кредитам у період дії в Україні воєнного стану.

17 березня 2022 р. набув чинності Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо дії норм на період дії воєнного стану» від 15.03.2022 р. №2120-IX, яким були внесені зміни до Цивільного кодексу України та Закону «Про споживче кредитування», а Національним банком України прийнято «Правила роботи банків у зв'язку з введенням в Україні воєнного стану», затверджені постановою правління НБУ від 25.03.2022 р. №23 «Про деякі питання діяльності банків України та банківських груп».

Зокрема, «Прикінцеві та перехідні положення» Цивільного кодексу України доповнено п. 18, який передбачає, що у період дії в Україні воєнного, надзвичайного стану та у тридцятиденний строк після його припинення або скасування у разі прострочення позичальником виконання грошового зобов'язання за договором, відповідно до якого позичальнику було надано кредит (позику) банком або іншим кредитодавцем (позикодавцем), позичальник звільняється від відповідальності, визначеної статтею 625 цього Кодексу, а також від обов'язку сплати на користь кредитодавця (позикодавця) неустойки (штрафу, пені) за таке прострочення. Установити, що неустойка (штраф, пеня) та інші платежі, сплата яких передбачена відповідними договорами, нараховані включно з 24 лютого 2022 року за прострочення виконання (невиконання, часткове виконання) за такими договорами, підлягають списанню кредитодавцем (позикодавцем).

Окрім цього Законом №2120-IX також внесено зміни до розділу IV «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про споживче кредитування» і доповнено його п. 6-1, який встановлює нові правила звільнення споживача від відповідальності за прострочення виконання ним своїх зобов'язань за договором про споживчий кредит.

Так, у період дії в Україні воєнного, надзвичайного стану та у тридцятиденний строк після дня його припинення або скасування у разі прострочення споживачем виконання зобов'язань за договором про споживчий кредит споживач звільняється від відповідальності перед кредитодавцем за таке прострочення. У разі допущення такого прострочення споживач звільняється, зокрема, від обов'язку сплати кредитодавцю неустойки (штрафу, пені) та інших платежів, сплата яких передбачена договором про споживчий кредит за прострочення виконання (невиконання, часткове виконання) споживачем зобов'язань за таким договором. Забороняється збільшення процентної ставки за користування кредитом з причин інших, ніж передбачені частиною четвертою статті 1056-1 Цивільного кодексу України, у разі невиконання зобов'язань за договором про споживчий кредит у період, зазначений у цьому пункті. Норми цього пункту поширюються, у тому числі, на кредити, визначені частиною другою статті 3 цього Закону.

Установити, що неустойка (штраф, пеня) та інші платежі, сплата яких передбачена договором про споживчий кредит, нараховані включно з 24 лютого 2022 року за прострочення виконання (невиконання, часткове виконання) за таким договором, підлягають списанню кредитодавцем.

При цьому, Національний банк України на своєму офіційному сайті звертає увагу на те, що на час дії воєнного стану та в тридцятиденний строк після дня його припинення або скасування споживач не буде нести відповідальності перед кредитодавцем у разі прострочення виконання зобов'язань за споживчим кредитом:

- у разі допущення такого прострочення споживач звільняється, зокрема, від обов'язку сплати кредитодавцю неустойки (штрафу, пені) та інших платежів, сплата яких передбачена договором про споживчий кредит за прострочення виконання (невиконання, часткове виконання) споживачем зобов'язань за таким договором.

- забороняється у разі невиконання зобов'язань за договором про споживчий кредит збільшення процентної ставки за користування кредитом, крім випадків, коли встановлення змінюваної процентної ставки передбачено кредитним договором чи договором про споживчий кредит.

Водночас НБУ акцентує увагу, що неустойка (штраф, пеня) та інші платежі, сплата яких передбачена договором про споживчий кредит, нараховані включно з 24 лютого 2022 року за прострочення виконання за таким договором, підлягають списанню.

Втім нові правила не передбачають скасування відсотків за користування кредитними коштами. Таке нарахування є правомірним з боку кредитора. Кредитні канікули – це відтермінування сплати боргу, а не його прощення. Також кредитні канікули – це право кредитора, а не його зобов'язання.

Саме тому НБУ у листі від 14.04.2022 р. № 21-0013/27762 рекомендує фінустановам пропонувати своїм клієнтам-споживачам реструктуризацію заборгованості за споживчим кредитом або кредитні канікули, а тому позичальники повинні самостійно та безпосередньо домовитися з кредитором про кредитні канікули.

ВИСНОВОК:

На час дії воєнного стану в Україні для позичальників за проваджені такі умови за кредитними договорами:

- у разі прострочення виконання зобов'язань за договором про споживчий кредит позичальник звільняється від відповідальності перед кредитодавцем і до нього не можуть застосовуватись будь-які санкції;

- якщо позичальником прострочено внесення щомісячних обов'язкових платежів за кредитним договором, він звільняється, зокрема, від обов'язку сплати кредитодавцю неустойки (штрафу, пені) та інших платежів, сплата яких передбачена договором за прострочення виконання (невиконання, часткове виконання) зобов'язань за таким договором;

- забороняється збільшення процентної ставки за користування споживчим кредитом у разі невиконання зобов'язань за договором, окрім умов змінюваної процентної ставки.

Адвокат Морозов Є.

У ЯКИХ ВИПАДКАХ МОЖУТЬ ЗАБЛОКУВАТИ БАНКІВСЬКІ КАРТКИ І ЯК ЗНЯТИ АРЕШТ?

В Україні блокують банківські картки боржників.

Державний або приватний виконавець може заблокувати банківський рахунок боржника на підставі ухвали суду, виконавчого напису нотаріуса, рішень інших державних органів.

У яких випадках блокують банківські картки

- при заборгованості з аліментів;
- якщо є борги за кредитами;
- якщо є борги за комунальні послуги;
- за несплату податків, штрафів.

Списувати гроші з картки за борги можна лише за рішенням суду. Позивач має виграти суд, отримати виконавчий лист та через виконавчу службу або приватного виконавця розпочати процес стягнення.

Як банки арештовують рахунки

На даний момент арешт накладається на всі рахунки боржника незалежно від суми боргу. Після того, як програма почне працювати повноцінно, з'явиться можливість заарештовувати лише один рахунок, з якого потім можна списати суму боргу. Інші картки залишаться незаблокованими і ними можна користуватися далі.

Таким чином виконавець робить запити до банків для отримання інформації про рахунки боржника. Банк має відповісти протягом 1 години. Після цього виконавець відправляє до банку ухвалу про арешт рахунку. Рахунок блокують, а виконавець готує платіжну вимогу на примусове списання заборгованості. Гроші будуть списані, коли банк отримає листа від виконавця.

Що робити, якщо заарештували гроші на карті

Дізнайтеся на якій підставі заарештовано рахунок.

Оскаржте у суді дії виконавця.

Банки спочатку блокують рахунки, а потім повідомляють клієнтів про арешт коштів. Приватбанк надсилає смс та повідомлення в Приват24 "На рахунок 4*89 виконавча служба наклала арешт".

Щоб дізнатися на якій підставі заарештований рахунок встановіть на телефон додаток "Дія", зайдіть в "Послуги" – "Виконавчі провадження", там вказана сума боргу та хто наклав арешт.

У програмі "Дія" можна дізнатися номер в АСВП та ідентифікатор доступу. Зайдіть на сайт автоматизованої системи виконавчого провадження, виберіть "Доступ сторін до виконавчого провадження", вкажіть номер та ідентифікатор. Таким чином ви зможете стежити за подальшими діями виконавця, наприклад, до яких банків він надсилає запити.

Як зняти арешт із картки?

Процедура зняття арешту з рахунків залежить від того, хто і на якій підставі їх заблокував.

Банки не мають права заарештовувати кошти на зарплатні, пенсійні картки або інші рахунки для соціальних виплат. Вони повинні відмовити у блокуванні картки через те, що на неї зараховуються соціальні виплати чи зарплата.

Якщо зарплатний рахунок все ж таки заблокували, тоді необхідно взяти довідку з роботи про те, що на цю картку зараховується зарплата.

У разі коли картку заблокували за несплату штрафів, необхідно сплатити штраф, і всі рахунки розблокують.

Якщо картку заблоковано на підставі виконавчого напису нотаріуса без рішення суду, тоді необхідно звертатися до суду для зняття арешту.

Якщо арешт накладено на підставі рішення суду, то знадобиться допомога адвоката. Оскаржувати дії виконавця потрібно протягом 10 днів із моменту отримання постанови.

Крім банківських рахунків виконавець може накласти арешт на цінності чи готівку боржника, що зберігаються у банківських осередках.

Строки давності примусового виконання

Позивач може пред'явити документи про примусове стягнення боргу протягом трьох років. Це означає, що після рішення суду позивач може не одразу звернутися до виконавчої служби, а протягом 3 років.

Перевіряйте себе в Єдиному реєстрі боржників і будьте готові до того, що позивач будь-якої миті може звернутися до виконавця для арешту рахунків та майна.

lichnyukabinet.top

ТЕМА НОМЕРА

Міністерство соціальної політики разом з Управлінням верховного комісара ООН у справах біженців виплачуватимуть грошову допомогу для пенсіонерів.

Як її отримати?

У Міністерстві соціальної політики України повідомили, що в рамках Меморандуму про співпрацю був сформований та переданий список літніх людей. Важливою умовою є те, що вони не мають бути внутрішньо переміщеними особами.

Податися на соціальну допомогу від ООН можна через платформу єДопомога.

«Всі заяви, інформацію про які ми передали до УВКБ ООН, пройшли верифікацію, тобто ми переконались, що це реальні люди з реальними адресами, які насправді належать до вразливих категорій» - повідомили у міністерстві.

Це можуть бути люди з деокупованих, окупованих територій та регіонів, у яких ведуться бойові дії, постраждали від війни. Пріоритетними також є вразливі групи людей, наприклад, люди з інвалідністю, пенсіонери, самотні батьки, які самостійно виховують дітей, малозабезпечені сім'ї.

Розмір грошової допомоги

Допомога призначається міжнародними організаціями і становить 2200 грн на кожного члена сім'ї. Її виплачуватимуть упродовж трьох місяців. На неї вже зареєструвалося понад 64 886 людей.

Зареєструватися на міжнародну допомогу чи будь-яку іншу від держави можна на платформі єДопомога.

Документи для подання на грошову допомогу

Щоб подати заявку на платформі єДопомога, тобі та членам родини знадобиться такий перелік документів:

1. ПІБ згідно з ідентифікаційним документом.
2. РНОКПП (ПІН).
3. Паспорт громадянина України, ID-картка, посвідка на постійне або тимчасове проживання, свідоцтво про народження дитини.
4. Адреси зареєстрованого та фактичного місця проживання.
5. Твій номер телефону.
6. IBAN (необхідний для виплати допомоги на рахунок).

Допомогу можна отримувати будь-яким звичним для тебе способом: на картку або через поштове відділення.

ГРОШОВА ДОПОМОГА ДЛЯ ПЕНСІОНЕРІВ ПІД ЧАС ВІЙНИ: ЯК ОТРИМАТИ?

Яку ще допомогу для пенсіонерів можна отримати

Якщо пенсіонери вимушено змінили місце проживання через війну, вони можуть податись на статус внутрішньо переміщених осіб.

Щоб зробити реєстрацію максимально швидкою та зручною, у застосунку Дія

розробили алгоритм, як оформити електронну довідку ВПО для дітей та осіб, яких ви представляєте.

Отримати довідку ВПО через Дію — інструкція

Команда Дії завершила технічні оновлення послуги. Тепер українці знову можуть оформити довідку внутрішньо переміщеної особи та соціальні виплати у застосунку для себе та своїх дітей.

Послуга доступна для громадян, які перемістилися з території громад, що розташовані в районі проведення бойових дій, або які перебувають в тимчасовій окупації.

Також Мінсоцполітики нарахує кошти всім, хто раніше отримав довідку ВПО та чекає виплату на картку єПідтримки.

Термін їх зарахування залежить від того, коли Ощадбанк за поданням Мінсоцполітики перерахує кошти у ваш банк. Нагадаємо, що Дія є тільки технічним адміністратором послуги.

Щоб отримати довідку ВПО у Дії, потрібно буде перейти в розділ Послуги — Отримати статус ВПО і подати заявку.

Далі вказати такі дані:

- поточне місце перебування (підтвердити за допомогою геолокації);
- дані дітей, що перебувають з вами (якщо є діти);
- картку єПідтримки;
- потреби на місці перебування (в медичному обслуговуванні, освіті або гуманітарці).

За кілька днів ваші довідки ВПО мають з'явитися в Дії, а гроші виплатять на картку єПідтримки. Їх можна витратити на будь-які категорії товарів або ж зняти готівку. →

→

При оформленні ВПО через Дію видає помилку — що робити?

Це може бути через перевантаження системи, коли велика кількість користувачів намагаються зайти одночасно. Може видавати помилку. Спробуйте знову через деякий час.

Водночас зареєструватися як ВПО можна і в управлінні соцзахисту та праці за місцем перебування.

Щоправда, у деяких центрах у черзі можна простояти близько трьох тижнів.

Сама довідка про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи видається заявнику в день подання заяви. У разі відсутності відмітки про реєстрацію місця проживання на території адміністративно-територіальної одиниці, з якої здійснюється внутрішнє переміщення, — протягом 15 робочих днів.

Де отримати довідку ВПО?

- Виконавчі органи сільських, селищних, міських рад
- Центр надання адміністративних послуг
- Структурні підрозділи з питань соціального захисту населення районних, районних у м. Києві та Севастополі держадміністрацій, виконавчих органів міських, районних у містах (у разі їх створення) рад.

Як замовити послугу?

Подати заяву на отримання послуги можна особисто чи за допомогою законного представника.

Адміністративна послуга надається безоплатно.

Як потім додати довідку ВПО у Дії?

Коли ти маєш довідку переселенця, можеш додати її у Дію. Для цього необхідно, щоб були наявні всі дані у відповідних реєстрах про переселенця. Тоді довідка ВПО підтягнеться в Дію автоматично.

Якщо ж твоя довідка не відображається у Дії, спробуй оновити застосунок. Якщо ж і це не допомогло, звернись до органів соцзахисту за місцем проживання для уточнення інформації щодо твоїх даних у реєстрі.

Для чого потрібна довідка ВПО в Україні:

- Відкриття рахунків у банках
- Відновлення або вклеювання фотокартки до паспорта громадянина України
- Для отримання соціальних виплат і компенсацій
- Для сплати податків за місцем проживання
- У сервісних центрах МВС
- При зарахуванні до школи або дитячого садка

Чи має чинність довідка ВПО в Дії — має, юридична сила такої довідки ВПО визначена Постановою Кабінету Міністрів України від 1 жовтня 2014 р. № 509.

Також можна подаватися на допомогу від інших міжнародної організації Червоного Хреста.

Ще наприкінці квітня Міжнародний Комітет Червоного Хреста (МКЧХ), Товариство Червоного Хреста України (ТЧХУ) та Міністерство соціальної політики України підписали Меморандум. Його мета — надання фінансової підтримки незахищеним особам, які постраждали від війни в Україні.

МКЧХ сформував бюджет у сумі до 1,9 млрд грн, а Товариство Червоного Хреста України — у сумі до 500 млн грн, щоб виплатити допомогу українцям.

Фінансова допомога від Червоного Хреста на одну особу складає 2500 грн на місяць. Як зазначено на сайті МКЧХ, одержувачами фінансової допомоги стануть переміщені та соціально незахищені особи, малозабезпечені сім'ї у зонах, що постраждали від бойових дій.

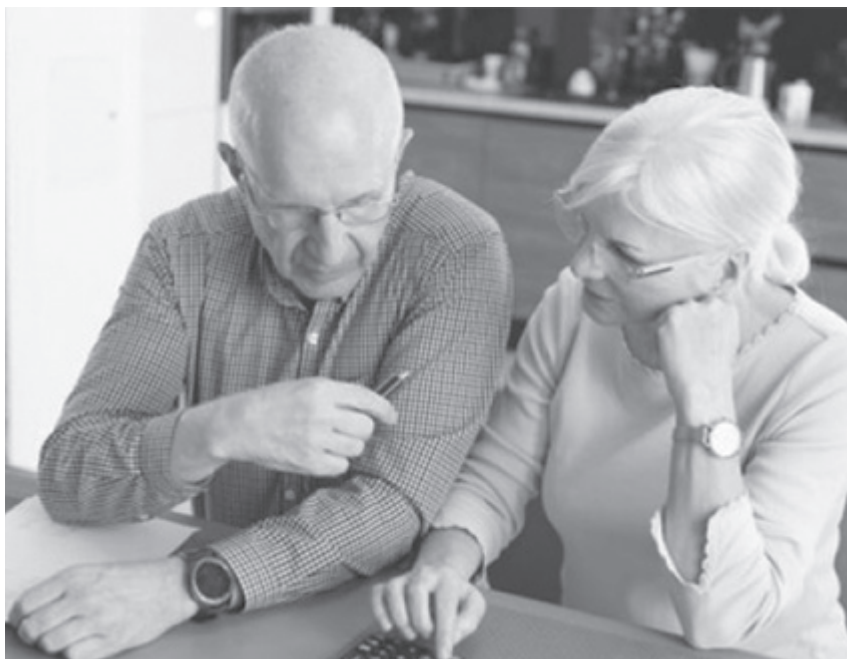
Як отримати допомогу від Червоного Хреста ВПО

Виплати ВПО від Червоного Хреста здійснюються на основі даних інформаційної бази ВПО. Червоний Хрест та Мінсоцполітики самі визначають, кому надавати допомогу, на основі відомостей з Єдиної інформаційної бази ВПО та інформаційної платформи «Допомога».

Одержувачі допомоги, номер телефону яких доступний, будуть проінформовані про внесення до програми через SMS-повідомлення від Червоного Хреста.

Як отримати допомогу від Червоного Хреста у ПриватБанку

Отримати фінансову допомогу від Червоного Хреста можна у ПриватБанку. Програма допомоги триватиме три місяці, розмір допомоги становить 2500 грн на особу на місяць. Кошти надходять безпосередньо голові домогосподарства переведенням PrivatMoney на банківську картку українського банку, зареєстровану в Мінсоцполітики.

За інформацією «Вікна»

ЯКІ ПЕРІОДИ ОБОВ'ЯЗКОВО ЗАРАХОВУЮТЬСЯ ДО СТРАХОВОГО СТАЖУ — ПОЯСНЕННЯ ЮРИСТІВ

Без наявності страхового стажу українці не зможуть вийти на пенсію за віком. Але іноді, самостійно підраховуючи періоди роботи, майбутні пенсіонери не беруть до уваги час, який обов'язково увійде до страхового стажу, повідомляє protocol.ua.

Так, стаття 56 Закону України «Про пенсійне забезпечення» визначає види трудової діяльності, яка входить до стажу роботи та дає право вийти на пенсію, сюди належить робота, яка виконується на підставі трудового договору на підприємствах (з оплатою відповідних податків), а також на підставі членства у колгоспах та інших кооперативах.

До стажу роботи зараховується також:

- робота, на якій за працівника було сплачено страхові внески;
- період, під час якого особа отримувала допомогу з безробіття,
- робота ув'язнених;
- творчу діяльність членів творчих спілок, а також інших творчих працівників;
- військова служба та перебування у партизанських загонах та з'єднаннях;
- служба в органах державної безпеки, внутрішніх справ та Національної поліції, незалежно від місця проходження служби;
- служба у воєнізованій охороні, в органах спеціального зв'язку та у рятувальних частинах;
- період проживання дружин осіб офіцерського складу, прапорщиків, мічманів та військовослужбовців надстрокової служби з чоловіками у місцевостях, де була відсутня можливість їх працевлаштування за фахом, але не більше 10 років.
- навчання у ВНЗ та училищах, а також курсах підвищення кваліфікації та перекваліфікації, аспірантурі, докторантурі та клінічній ординатурі;
- час догляду за непрацюючою матір'ю за малолітніми дітьми, але не довше ніж до досягнення кожною дитиною 3-річного віку;
- час догляду за інвалідом I групи або дитиною-інвалідом віком до 16 років, а також за пенсіонером, який потребує постійного стороннього догляду;
- тимчасова непрацездатність, що розпочалася під час роботи.

Також Закон України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» включив до страхового стажу такі періоди:

1. ведення підприємницької діяльності із застосуванням спрощеної системи оподаткування, а також із застосуванням фіксованого податку:

- з 1 січня 1998 року до 30 червня 2000 року включно, що підтверджуються довідкою про реєстрацію як суб'єкта підприємницької діяльності;

- з 1 липня 2000 року до 31 грудня 2017 року включно, при сплаті страхових внесків (єдиного внеску) незалежно від сплаченого розміру (крім випадків звільнення від сплати єдиного внеску);

2. проходження військової служби до 31 грудня 2017 року включно;

3. перебування у відпустці у зв'язку з вагітністю та пологами з 1 січня 2004 року по 30 червня 2013 року включно;

4. перебування у відпустці для догляду за дитиною до досягнення нею шестирічного віку з 1 січня 2004 року до часу запровадження сплати страхових внесків (єдиного внеску) за жінок, які перебувають у відпустці для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку;

5. перебування у довгостроковому відрядженні працівників дипломатичної служби у період з 1 січня 2004 року до 30 квітня 2016 року, за умови сплати страхових внесків (єдиного внеску) незалежно від сплаченого розміру.

Перевірка пенсійного стажу здійснюється пенсійним фондом України при поводженні з пакетом документів для призначення пенсії.

Дізнатися про свій страховий стаж можна в особистому кабінеті на Порталі електронних послуг Пенсійного фонду України з використанням електронного цифрового підпису або ж звернутися до територіального органу Пенсійного фонду України за місцем реєстрації та отримати відповідну довідку.

Крім того, законом України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» передбачено, що після 1 січня

2004 року до страхового стажу зараховується час навчання у ВНЗ лише за умови добровільної сплати єдиного соціального внеску. Тому тим українцям, хто хотів би включити проведені у вищі роки до страхового стажу, доведеться розщедритися.

ЯК ПІДРАХУВАТИ РОЗМІР ДОПЛАТИ ЗА ПОНАДНОРМОВИЙ СТАЖ?

Від чого залежить розмір доплати за понаднормовий стаж?

Відповідає Пенсійний фонд:

Від тривалості страхового стажу та розміру пенсії особи, обчисленої за формулою, наведеною у статті 27 Закону України “Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування» (в залежності від набутого страхового стажу та заробітної плати).

Приклад.

Розмір пенсії жінки, обчислений за формулою з урахуванням страхового стажу 45 років 7 місяців, становить 2800 грн. Вона має 15 років стажу понад 30 років. За 15 років понаднормового стажу до пенсії нараховується доплата в розмірі 15%. Оскільки розмір пенсії, обчислений з урахуванням набутого стажу та заробітку (2800 грн) перевищує прожитковий мінімум для непрацездатних осіб (2027 грн), то доплата обчислюється з такого прожиткового мінімуму.

Отже, розмір доплати за понаднормовий стаж – 304,05 грн (2027,00 грн x 15 %, де: 2027,00 грн – прожитковий мінімум для осіб, які втратили працездатність, з 01.07.2022).

Якщо розмір пенсії, обчислений за формулою, не перевищує прожиткового мінімуму для непрацездатних осіб, то розмір доплати визначається виходячи з обчисленої пенсії.

Довідково:

Статтею 28 Закону України “Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування» визначено, що за кожний повний рік страхового стажу понад 35 років чоловікам і 30 років жінкам пенсія за віком збільшується на 1 % розміру пенсії, обчисленої відповідно до Закону, але не більш як на 1 % мінімального розміру пенсії за віком (не більше прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність).

Важливо!

Пунктом 41 Прикінцевих положень Закону збережено право на встановлення доплати за понаднормовий стаж у чоловіка понад 25 років, у жінки – понад 20 років, якщо їм пенсії призначені до 01.10.2011 та вони не перераховувалися з урахуванням заробітної плати, набутої після призначення пенсії.

ЯК ОТРИМАТИ ПЕНСІЙНЕ ПОСВІДЧЕННЯ НА ОКУПОВАНІЙ ТЕРИТОРІЇ – ВІДПОВІДЬ ПФУ

Питання:

Оформила пенсію як багатодітна мати у лютому, але не встигла отримати посвідчення. Проживаю на Херсонщині, Генічеський район, пенсійний фонд України не працює. Як і де я можу зробити посвідчення? Дякую за відповідь

Пенсійний фонд розповів

про алгоритм дій у цьому випадку.

Для початку слід звернутися до Пенсійного фонду:

Offline:

до будь-якого територіального органу Пенсійного фонду України (за принципом екстериторіальності – незалежно від місця перебування на обліку як одержувача пенсії);

Online:

– через особистий кабінет на веб-порталі електронних послуг Пенсійного фонду України (<https://portal.pfu.gov.ua>);

– За допомогою мобільного додатка Пенсійний фонд.

Далі заповнити відповідну заяву:

Offline:

Надати паспорт, реєстраційний номер облікової картки платника податків та додати фото.

Online:

– в особистому кабінеті на веб-порталі електронних послуг Пенсійного фонду України у розділі “Про пенсійне забезпечення”. Після авторизації – за допомогою Дія. Підпис або кваліфікованого електронного підпису, або засобами Інтегрованої системи електронної ідентифікації ID.GOV.UA, у т.ч. за допомогою технології #BankID. Також слід завантажити фото людини виготовлення документа;

– за допомогою мобільного додатка “Пенсійний фонд” у вкладенні “У ПФУ”: розділ “Комунікації у ПФУ” – “Заява на виготовлення пенсійного посвідчення”. До заяви також необхідно додати фото, завантаживши його через програму.

І третій крок – отримати пенсійне посвідчення.

Пенсійне посвідчення можна отримати у обраному (при поданні заяви) сервісному центрі Пенсійного фонду України.

Також у Пенсійному фонді зазначили, що зараз разом із Міністерством цифрової трансформації України працюють над впровадженням електронного пенсійного посвідчення (е-пенсійного) у додатку “Дія”.

На пенсії

ЯК ВИПЛАЧУЮТЬСЯ «ВІЙСЬКОВІ» ПЕНСІЇ В УКРАЇНІ: РОЗ'ЯСНЕННЯ ПФУ

«Військові» пенсії в Україні призначаються та виплачуються військовослужбовцям після їх звільнення зі служби.

Водночас виплата «військових» пенсій не припиняється у разі повторного прийняття пенсіонерів з числа військовослужбовців на військову службу:

- за призовом під час мобілізації, на особливий період,
- за призовом резервістів в особливий період,
- за контрактом під час дії особливого періоду на строк до його закінчення або до дня звільнення.

«Після звільнення зі служби пенсії таких військовослужбовців переглядаються з урахуванням додаткової вислуги років та грошового забезпечення, що визначається за останньою посадою на час повторного звільнення зі служби», - йдеться в повідомленні.

Для перерахунку пенсії уповноважений орган силового міністерства або відомства, з якого військовослужбовець звільнився зі служби, надає: грошовий атестат, довідку про додаткові види грошового забезпечення та розрахунок вислуги років військовослужбовця, зазначили в прес-службі.

ЧИ ВИПЛАЧУЄТЬСЯ ПЕНСІЯ У РАЗІ ПЕРЕЇЗДУ ЗА КОРДОН

Після 24 лютого багато українських пенсіонерів змушені шукати притулок за кордоном. Деякі з них мають намір повернутися до України, інші мають намір залишитися за кордоном на ПМП. Тому їх турбує питання пенсії, яку вони заробили в Україні.

У Пенсійному фонді роз'яснили, що у разі виїзду пенсіонера за кордон на постійне місце перебування, пенсія, призначена в Україні, може бути виплачена за шість місяців наперед перед від'їздом за заявою з наступного місяця після зняття з обліку за місцем проживання.

В Україні пенсія виплачується у грошовій формі щомісяця з 4 до 25 числа через «Укрпошту» або через банк за вказаним у заяві місцем перебування пенсіонера у межах України.

У разі перебування пенсіонера за кордоном пенсія виплачується у тому випадку, якщо це передбачено міжнародними договорами України.

Якщо пенсію людина не отримує протягом 6 місяців поспіль, її виплату буде припинено. І для того, щоб відновити виплату, потрібно буде звертатися особисто до органів ПФУ.

КОЛИ УВІМКНУТЬ ОПАЛЕННЯ ТА ЯКОЮ БУДЕ ТЕМПЕРАТУРА В КВАРТИРАХ

В уряді прогнозують, що опалювальний сезон 2022-2023 буде найхолоднішим за всю історію незалежної України. Він почнеться, коли надворі температура повітря впаде нижче 8 градусів тепла.

У квартирах українців взимку повинно бути не менше 18 градусів.

Про це йдеться у відповіді Департаменту комунальних послуг та комунального обслуговування Мінірегіону на запит РБК-Україна.

Коли увімкнуть опалення і скільки триватиме

«Рішення про початок та закінчення опалювального періоду приймається органами місцевого самоврядування. Опалювальний період починається не пізніше ніж коли протягом трьох діб середня добова температура зовнішнього повітря становить +8°C та нижче, а закінчується не раніше ніж коли протягом трьох діб середня добова температура зовнішнього повітря перевищує +8°C», - сказано у запиті.

Яка буде температура в житлових приміщеннях

В уряді повідомили, що чинними нормами визначено, що температура повітря в житлових приміщеннях (за умови їх утеплення) повинна бути забезпечена на рівні +18°C, а у наріжних кімнатах +20°C. В разі відхилення від цих показників тепlopостачальна організація зобов'язана зробити перерахунок плати за період такого відхилення.

Нагадаємо, раніше повідомляли, до середини жовтня, за прогнозними розрахунками, Україна накопичить близько 14 млрд кубометрів газу. Голова «Оператор ГТС України» Сергій Макогон впевнений, що цих запасів газу вистачить для помірного проходження опалювального сезону.

БОРГИ ЗА КОМУНАЛКУ: ЩО БУДЕ, ЯКЩО НЕ ПЛАТИТИ ЗА ПОСЛУГИ ПІД ЧАС ВІЙНИ?

В Україні під час війни заборонено нараховувати штрафи за несплату послуг ЖКГ. Багато хто накопичив борги за комуналку і не поспішає їх повертати. Юристи розповіли, що чекає на тих, хто ігнорує платіжки.

В Україні йде повномасштабна війна та економічна криза у самому розпалі. Значна частина українців втратила роботу і не платить за комунальні послуги. Пені їм не страшні через мораторій, проте зобов'язання все одно залишаються.

Військовий стан в Україні продовжили ще на 90 днів – до 21 листопада. Після його скасування громадянам все одно доведеться заплатити за комуналку, але без штрафних санкцій, повідомили юристи smartsolutions.ua.

Експерти нагадали, що український уряд ухвалив постанову, за якою заборонено:

нараховувати та стягувати неустойки, здійснювати інфляційні нарахування, проценти річних через заборгованість, утворену за неповне та/або несвоєчасне внесення населенням плати за ЖКП;

припиняти чи обмежувати надання послуг ЖКГ через борги.

«Хоча на час дії військового стану заборонені будь-які штрафні санкції через неможливість сплати комуналки, обов'язок сплати комунальних послуг не скасовувався. Тобто після закінчення військового стану погасити заборгованість все ж таки доведеться, однак без нарахування штрафних санкцій за заборгованість», - зазначають юристи.

Однак є деякі винятки. Якщо українці не проживали у своєму будинку чи квартирі понад 30 днів і у них відсутні лічильники обліку, можна не сплачувати за комунальні послуги (виняток – постачання теплоенергії), якщо підтвердити свою відсутність документально.

Також можна не платити за комунальні послуги, якщо вони надавалися не в повному обсязі або неякісно.

ЩО РОБИТИ У РАЗІ РАДІАЦІЙНОЇ АВАРІЇ – РЕКОМЕНДАЦІЇ ВІД МОЗ

Підготовлений – значить захищений. Це правило у час повномасштабної війни стало ще більш актуальним. Зважаючи на те, що країна-терорист не дотримується жодних законів та правил ведення війни, кожен українець повинен знати базові правила поведінки у випадку надзвичайної ситуації будь-якого характеру.

Зокрема, йдеться про алгоритм дій у разі радіаційної аварії. У першу чергу зазначимо, що ядерно-стратегічні об'єкти будуються таким чином, щоб витримувати значні фізичні пошкодження. Окрім того, на рівні кожного регіону постійно здійснюється моніторинг радіаційного фону на предмет дотримання всіх показників у нормі. Виконують цю роботу обласні Центри контролю та профілактики МОЗ. Станом на 6 серпня жодних відхилень від природного фону не зафіксовано.

Але поза тим не завадить знати, що робити у разі, якщо у вашій місцевості трапилась радіаційна аварія.

Основне – потрібно залишатись в приміщенні або терміново у нього зайти, якщо ви знаходитесь на вулиці. Це найбезпечніша дія, яку обов'язково варто виконати.

1. Перебувайте в укритті

Це може бути підвал або середина будівлі. Радіоактивний матеріал осідає на зовнішній стороні будівель, тому найкраще триматися якомога далі від стін і даху будівлі. Варто також тримати поруч домашніх тварин, не дозволяйте їм гуляти на вулиці. Якщо можливо, залишайтеся в кімнаті без вікон і зовнішніх дверей, зачиняйте вікна та двері, ущільніть отвори підручними засобами (скотч, змочена водою тканина тощо) та вимикайте системи вентиляції (кондиціонери або обігрівачі) у вашому будинку. Залишайтеся в укритті, допоки офіційна влада не надала інших вказівок.

2. Слідкуйте за офіційними джерелами інформації

Користуйтеся повідомленнями від рятувальників (ДСНС), поліції, місцевої влади. Увімкніть телебачення, радіо, слідкуйте за офіційними каналами місцевої влади. До прикладу, підпишіться на такі канали в Telegram або Facebook. Якщо місцева влада та надзвичайники дають вказівки – виконуйте їх обов'язково.

3. Знезаразьте себе

Зніміть верхній шар одягу. Так ви позбудетеся до 90% радіоактивного матеріалу. Робіть це обережно, аби не розтрусити радіоактивний пил. Помістіть одяг у пластиковий пакет або герметичний контейнер, тримайте його далі від людей і домашніх тварин.

4. Помийтесь, якщо є така можливість

Прийміть душ з милом, голову помийте шампунем. Не використовуйте кондиціонери для волосся, оскільки вони можуть закріпити радіоактивний матеріал на вашому волоссі. Не тріть і не подряпайте шкіру, аби радіоактивний матеріал не потрапив у відкриті рани. Якщо можливості прийняти душ немає, вимийте з милом під проточною водою руки, обличчя та відкриті частини тіла. Якщо доступу до води немає, скористайтеся вологими серветками, вологою тканиною. Зверніть особливу увагу на руки й обличчя, протріть повіки, вії, вуха.

5. Одягніть чистий одяг

Допоможіть вашим рідним і близьким зробити всі вище перераховані пункти. За можливості робіть це в рукавичках і масці чи респіраторі.

Безпека води та харчових продуктів

Допоки рятувальники чи влада не повідомили про безпеку водопровідної води, доти лише вода в пляшках залишати-меться не забрудненою. Пакування захищає рідину всередині від радіоактивних речовин.

Кип'ятіння водопровідної води не позбавляє від радіоактивних речовин. Тож майте запас води у пляшках чи інших герметичних контейнерах. Напої у холодильнику теж безпечні для вживання. Вода в інших ємностях у вашому домі, таких як унітаз або водонагрівач, не буде містити радіоактивних речовин. Водопровідну або колодязну воду можна використовувати для миття себе, а також пакування з їжею і водою.

Навіть якщо водопровідна вода забруднена, ви все одно можете використовувати її для знезараження. Будь-який радіоактивний матеріал, який потрапляє в поверхневі або підземні води, буде розбавлятися водою до дуже низького рівня і буде безпечним для миття шкіри, волосся та одягу.

За аналогією із водою, харчові продукти є безпечними, якщо зберігались у герметичних контейнерах (консерви, банки, пляшки, коробки тощо). Також безпечною є їжа з холодильника та морозильної камери.

Перед відкриттям протріть харчові контейнери вологою тканиною або чистим рушником. Теж саме зробіть із кухонним приладдям перед використанням. Використану тканину чи рушник покладіть у поліетиленовий пакет або герметичний контейнер і залиште у недоступному місці, подалі від людей і тварин.

Коли варто приймати йодид калію?

Йодид калію – це сіль, схожа на кухонну. У аптеках він найчастіше продається у формі таблеток. Якщо його приймати вчасно й у визначеному дозуванні, йодид калію блокує поглинання радіоактивного йоду щитоподібною залозою. Це знижує ризик розвитку раку щитоподібною залози та інших її захворювань.

Він не захищає людей від радіації, а захищає тільки щитоподібну залозу від впливу радіоактивного йоду. Тобто захистити себе можливо лише за умови дотримання трьох основних правил – перебувати в укритті, слідкувати за офіційною інформацією та виконувати вказівки органів влади.

Йодид калію слід приймати лише, якщо ви отримали таку вказівку від органів влади чи ДСНС. Приймати йодид калію для «профілактики» без потреби – недопустимо. Це може зашкодити вашому здоров'ю. Також важливо, що йодна профілактика здійснюється одноразово. Тобто вживання йоду зараз не має жодного сенсу.

За інформацією МОЗ

АНОНС: читайте в наступному номері

■ ПЕРЕВІРКА ТЕЛЕФОНІВ НА БЛОКПОСТАХ

(Чи мають право дивитись інформацію в телефоні та видаляти фото/відео?);

■ КАВОВИЙ БІЗНЕС В УКРАЇНІ

(Як оформити кав'ярню документально?);

■ ПОДІЛ НЕПОДІЛЬНОЇ РЕЧІ (АВТОМОБІЛЯ) МІЖ ПОДРУЖЖЯМ

(Щодо способу поділу неподільної речі між подружжям та внесенням коштів на депозитний рахунок суду)

Нагадуємо читачам, що Ви можете надсилати свої запитання, а також актуальні та цікаві, з правової точки зору, теми на електронну пошту редакції: porady_urista@ukr.net По можливості ми будемо надавати відповіді та публікувати їх на сторінках газети.

ОБ'ЯВИ • ІНФОРМАЦІЯ • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ

ПОСЛУГИ АДВОКАТА ТА ЮРИДИЧНІ КОНСУЛЬТАЦІЇ

Адвокат Печенкін Ігор Віталійович (20 років юридичної практики).
Кримінальне, Цивільне, Господарське право, виконавче провадження, трудові спори.

Позитивна практика захисту в кримінальних провадженнях; оскарження дій та/чи бездіяльності посадових осіб; виконання судових рішень; супроводження господарської діяльності; юридичний супровід та вирішення комплексних, в т. ч. кризових ситуацій у правовідносинах з партнерами; побудова та супроводження ведення бізнесу; реєстрація юросіб, ГО, ЗМІ та політичних партій; майнові спори; інша правова допомога та консультації.

Телефон для зв'язку (067) 850-86-36, електронна пошта: proky@ukr.net

Увага! Попередня консультація по телефону БЕЗКОШТОВНА!

Всеукраїнська громадська організація «Правозахисна організація «СПІЛЬНА МЕТА»

ЗАХИЩАЄ ВАШІ ПРАВА В НАСТУПНИХ СФЕРАХ:

- ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ; ► ПРАВА НА ОСВІТУ; ► СВОБОДИ СЛОВА;
- ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ; ► ЗЕМЕЛЬНИХ ТА МАЙНОВИХ ВІДНОСИНАХ;
- ПРАВА НА ЗАКОННЕ РОЗСЛІДУВАННЯ ТА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

сайт: www.commongoal.org.ua

Інформаційно-правовий портал «ПОРАДИ ЮРИСТА»
www.porady.org.ua

УВАГА! ПЕРЕДПЛАТА-2022/23

НА ІНФОРМАЦІЙНО-ПРАВОВУ ГАЗЕТУ

ПОРАДИ ЮРИСТА

Шановні читачі!

*Якщо вам цікава газета Ви можете оформити передплату
у всіх поштових відділеннях України за Каталогом видань ДП «Преса».*

ПЕРЕДПЛАТНИЙ ІНДЕКС ГАЗЕТИ - 49801

ДОПОМОГА ВІД КИТАЙСЬКОГО НАРОДУ УКРАЇНСЬКИМ ПЕРЕСЕЛЕНЦЯМ

Чергова гуманітарна акція в українській столиці від китайського благодійного фонду «Єдине серце». Це вже не перший подібний захід і дуже приємно, що місія отримує розвиток – додається асортимент товарів безкоштовної допомоги (продукти харчування, побутова хімія, товари для немовлят), а також розширюється категорія громадян, які отримують таку допомогу:

це як ВПО (внутрішньо переміщені особи), так і малозабезпечені та незахищені верстви населення. Наразі планується також і розширення географії проведення таких гуманітарних акцій – не тільки в Києві, а і в інших регіонах країни.

Акції проводяться за сприяння організації Товариства Червоного Хреста України. Інформаційно-правовий ресурс «ПОРАДИ ЮРИСТА» є інформаційним партнером гуманітарних місій китайського благодійного фонду «Єдине серце» в Україні і висловлює свою вдячність особисто члену правління фонду Ван Шо за надання своєчасної гуманітарної допомоги від співчужаючого українцям китайського народу.

Ми будемо інформувати громадян щодо діяльності фонду «Єдине серце» на території нашої країни та розмішувати на нашому сайті <https://porady.org.ua/> анонси щодо наступних заходів.